

Δημήτριος Α΄, ο λύχνος της Ορθοδοξίας

[Πατριαρχία](#) / [Οικουμενικό Πατριαρχείο](#)

Εικοσιεννέα χρόνια έχουν περάσει από την εκδημία του μακαριστού Οικουμενικού Πατριάρχου και εν είδει μνημοσύνου αναδημοσιεύουμε ένα άρθρο του π. Παναγιώτη Καποδίστρια, γραμμένο στις 4 Οκτωβρίου 1991, τρεις ημέρες μετά την κοίμησή του, που είχε δημοσιευθεί στην παλιά εβδομαδιαία εφημερίδα “Ο Τύπος της Ζακύνθου”.

«Καθώς κορυφώνεται το πάνδημο και πανορθόδοξο πένθος, που κηρύχτηκε για την εκδημία του Σεπτού Πρωθιεράρχη των Ορθοδόξων, Αρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως και Νέας Ρώμης ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ του Α΄ (1972-1991) οξύνεται

ολοένα η αίσθηση ότι ο λόγος είναι φτωχότατος, για να εκφράσει την ταυτότητα του πολύπαθου Φαναρίου, του ελεύθερου πολιορκημένου, αλλά και να περιγράψει, όπως αρμόζει, τη μεγαλοσύνη της απλότητας του Μεγάλου Νεκρού.

Ο μακαριστός Πατριάρχης είχε σε ανύποπτο χρόνο δηλώσει: “Δεν έχω φιλοδοξία να μείνει το όνομά μου στην ιστορία σαν Οικουμενικός Πατριάρχης που διακρίθηκε σε κάτι σημαντικό και δεν θέλω να με θυμούνται στο μέλλον. Το μόνο που εύχομαι είναι να δώσει ο Θεός, το Φανάρι ασταμάτητα να βαδίζει στα ίχνη της ζωής και του φρονήματος των αιμνήστων προκατόχων μου”. Φράσεις συγκλονιστικές, που σκιαγραφούν εντονότατα την προσωπικότητα τού εκλιπόντος και -θάλεγε κανείς- ότι αυτή και μόνο η παραδοχή του διαπλατώνει τις πύλες της Αιωνιότητας και της Μνημοσύνης, αποτελώντας ιερή για τους επερχόμενος Παρακαταθήκη.

Πώς μπορεί ποτέ να λησμονήσει την πραότητα της μορφής του; Το άδολο της ματιάς του; Το υπομονετικό της καρδιάς του; Αντικρίζοντάς τον είχες την αίσθηση ότι ολόκληρος έβλεπε μέσα του, ήταν σκυμμένος στο Πηγάδι της Παράδοσης και των προκατόχων του, απ’ όπου αντλούσε το “ζωντανό νερό” της υπακοής, της υπομονής, της αγάπης, της ελπίδας, της καταλλαγής, της συμφιλίωσης... Ζούσε το μαρτύριο της καταφρονεμένης και πολιορκημένης Ρωμιοσύνης, ένα μαρτύριο διαρκές, αλλά με την αναστάσιμη σπίθα άσβηστη και για τούτο γινόταν ο ίδιος διαμαρτυρία στα πέρατα της γης υπέρ των δικαίων τού εσταυρωμένου μας Γένους, λύχνος της Ορθοδοξίας ακοίμητος.

Στεκόταν σαφώς, όπως άλλωστε θεολογικά επιβάλλεται, στον αντίποδα του Ρωμαιοκαθολικού Πάπα. Πολιτικά και θρησκευτικά κραταιός ο Πάπας, κοσμικά επιβλητικός, ενώ ετούτος ο Γέροντας του Φαναρίου, φτωχός κατά κόσμον, έφερε τον Σταυρό του αγόγγυστα, ανέβαινε τον Γολγοθά του ελπίζοντας πάντοτε στην επερχόμενη Ανάσταση. Ίσως γι’ αυτό ακριβώς η αγαθή του καρδιά δεν άντεξε και τώρα επείγεται στον τάφο, παραδίνοντας σε λίγο τη λαμπάδα στον νέο Οικουμενικό Πατριάρχη, που θα ανέλθει στον χηρεύοντα θρόνο της Μεγάλης του Χριστού Εκκλησίας, ένα θρόνο, όχι τιμών και ανέσεων και κοσμικής εξουσίας, αλλά όλο αγκάθια και προβλήματα και αλλεπάλληλες σταυρώσεις, έτσι για να δείξει και ο νέος, αν οι ώμοι του αντέχουν ένα τέτοιο Σταυρό.

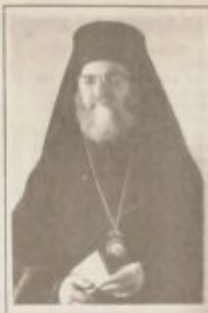
Αυτή η πορεία και η συνέχεια της Ορθοδοξίας».

4 Οκτωβρίου 1991

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Α' Ο ΛΥΧΝΟΣ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ

Τον π. Παναγιώτη Καποδίστρια

Καθώς κορυφαίο γίνεται το πέννημα και πέννημα δόξα πένθος, και κηρύχθηκε για την ενδομία του Σπυριδίου Πρωτοεργάτη των Ορθόδοξων, Αρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως και Νέας Ρώμης ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ του Α' (1972-1991) αξιόνητι ολόκληρη η αίσθηση ότι ο λόγος είναι φταχτόπιστος, και να εκφράσει την ταπείνωση του πολέμοιο Φαναρίου, του ελεόθεου κινεσιτε πολιορκημένου, αλλά και να περιγράψει, όπως αρμόζει τη μεγαλειότητα της εκκλησίας του Μεγάλου Νεκρού.

Ο μακαριστός Πατριάρχης είχε σε αντίστοιχο χρόνο δηλώσει: «Αν έχω φιλοδοξία να μείνει το όνομά μου στην Ιστορία σαν Οικουμενικός Πατριάρχης που διακρίθηκε για κάτι σημαντικό και δεν θέλω να με θυμούνται στο μέλλον. Το μόνο που εύχομαι είναι να δώσει ο Θεός το φανερό σημάδι ότι να βοηθεί στα ίχνη της ζωής και τον φανήματος των αιώνων που προσάτουν μου». Φράσεις συγκατανοητικές, που αναγράφουν εντονότατα την προσοσιαστικότητα του ελεόθεου και θάλεγε κανείς, ότι αυτή και μόνο η παραδοχή του διακρίνει τις πύλες της Λειτουργίας και της Μνημόστης, αποτελούντας μερική για τους επερχόμενους Πατριάρχες.

Πως μπορεί από κανείς να λησμονήσει την προσήνη της μορφής του; Το άδολο της μετώπου του; Το υπομονετικό της καρδιάς του; Ανταρξίζοντάς τον είχε την αίσθηση, ότι ολόκληρος έβλεπε μέσα του, ήταν σκιασμένος στο πηγάδι της Παράδοσης και των προσημάτων του, απ' όπου αντλούσε το «ζωντανό νερό» της ισοσταθμίας, της υπομονής, της αγάπης, της ελπίδας, της κατανάλωσης, της συμφιλίας... Ζούσε το μαρτύριο της κατανάλωσης και παλιωμένων Ρυμωστών. Ένα μαρτύριο διαρκές, αλλά με την αναστασιμική απήχη απήχη και για τούτο γίνεται ο ίδιος διαμαρτυρία στα πέριξ της γης, υπέρ των δικαιών του εσταυρωμένου μας Γένους, λυχνός της Ορθοδοξίας ακαίμυτος.

Στην ουσία, όπως άλλαξε θεολογικά επιβλήεται, στην αντίποδα του Ρωμαιοκαθολικού Πάπα Πολιτικού και θεολογικά κρητισμός ο Πάπας κοσμικά επιβλήεται, ενώ εποπός ο Γέροντας του Φαναρίου, φτωχός κατά κόσμο, έφερε το Σπυρίδι του αγόγγυστου, ανέβλεπε τα Γυλγολότια ελεόθεου απήχη στην επερχόμενη Ανάσταση Ισως γι' αυτό ακριβώς η αγαθή καρδιά του δεν άντεχε και τούρα επείγεται στον τόκο, παραδίδοντας σε λόγο τη καρδιά στο νέο Οικουμενικό Πατριάρχη, που θα ανέλθει στον χρονοδοτικό θρόνο της Μεγάλης του Χριστού Εκκλησίας, ένα θρόνο, όχι τιμών και ανέσεων και κοσμικής εξουσίας, αλλά ένα αγρόθιο και προβλήματα και αλλεπάλληλες σπαράξεις, έτσι για να δείξει και ο νέος, αν οι όροι του ανέχον ένα τέτοιο Σπυρίδι.

Αυτή η καρδιά και η αντέχεια της Ορθοδοξίας.